Παναγία η προστάτις (Απόστολος Παπαδημητρίου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 20 Αυγούστου, 2013

Η Παναγία υπήρξε διαχρονικά η προστάτις των Ρωμηών. Η βασιλεύουσα των πόλεων θεωρούσε ότι δεν την έσωζαν τα ισχυρά της τείχη από τις αλλεπάλληλες εναντίον της επιδρομές, αλλά η σκέπη της. «Τη υπερμάχω στρατηγώ» είναι ύμνος, που οι κάτοικοί της προσέφεραν ως ένδειξη ευγνωμοσύνης μετά από σωτηριώδη επέμβασή της. ΚΙ όταν η σκέπη της απομακρύνθηκε από την Πόλη εξ αιτίας των κριμάτων αρχόντων και λαού, ο λαός μας ένοιωσε την Παναγία να πονά περισσότερο από τον ίδιο και της αφιέρωσε το τραγούδι της παρηγοριάς «Σώπασε κυρά Δέσποινα και μη πολυδακρύζεις». Και μέσα στη φοβερή σκλαβιά σ’ αυτήν κατέφευγε να παρηγορηθεί, να πάρει δύναμη, να αντέξει. Την εμπιστευόταν, γιατί κι εκείνη ως μητέρα είχε πολύ πονέσει και κατανοούσε τον ανθρώπινο πόνο. Γι’ αυτό ήταν γοργοεπήκουος, ώστε να μεταφέρει την παράκληση του πονεμένου ανθρώπου στον γυιό της, Κύριό της και Κύριό μας. Άλλωστε μας το υποσχέθηκε κατά τη μετάστασή της και το τήρησε, ώστε να το ομολογούμε: «Ταις πρεσβείαις ταις σαις λυτρουμένη εκ θανάτου τας ψυχάς ημών». Τις ψυχές μας και τις ζωές μας, όπως τις ζωές των στρατιωτών που «ημύνοντο του πατρίου εδάφους», το οποίο επιβουλευόταν πρόσφατα ιταμός επίδοξος κατακτητής.

Τα ονόματα που έδωσε ο λαός στην Παναγία μας ανέρχονται σε δύο εκατοντάδες περίπου. Η κοίμησή της γιορτάζεται πανηγυρικά σε ναούς και εξωκκλήσια. Είναι το πιο λαμπρό πανηγύρι, του θέρους, το Πάσχα του καλοκαιριού. Με σεβασμό στη μνήμη της η Εκκλησία ετοιμάζει το κλίμα με τη νηστεία που επέβαλε. Η τέλεση της ακολουθίας των παρακλητικών κανόνων κάθε απόγευμα συμβάλλουν στην καλύτερη ετοιμασία. Όμως εμείς εννοούμε πλέον διαφορετικά τον εορτασμό. Με τη νηστεία δεν έχουμε αγαθές σχέσεις και τις παρακλήσεις τις βρίσκουμε βαρετές. Όσο για τη γιορτή της κοίμησής της την έχουμε μετατοπίσει στην παραμονή της ημέρας που η Εκκλησία μας όρισε. Τότε στήνουμε το γλέντι έχοντας μάλιστα ατράνταχτο επιχείρημα: Τότε μόνο μπορεί να παραταθεί αυτό ως τις πρωινές ώρες, αφού η αργία της επομένης προσφέρεται για ανάπαυση λόγω της αργίας. Για εκκλησιασμό δεν γίνεται λόγος, καθώς αυτός έχει αποσυνδεθεί από τον βίο μας. Και σπεύδουν κάποιοι να διαδώσουν την ανησυχία τους από τον διαφαινόμενο κίνδυνο χωρισμού της Εκκλησίας από την

Πολιτεία. Μήπως όμως αυτός ο χωρισμός, πέρα από τις οδυνηρές συνέπειες για το Γένος και όχι για την Εκκλησία, θα έχει και καλά; Θα θέσει τέρμα στην υποκρισία του εορτασμού των εκκλησιαστικών εορτών με άκρως αντιεκκλησιαστικό πνεύμα. Βέβαια ο κόσμος έχει εφεύρει από καιρό υποκατάστατα των εορτών της Εκκλησίας. Είναι οι ποικίλες εορτές τοπικών προϊόντων φυτικών και εναλίων. Αγνοούν οι πρωτοστατούντες για λόγους εμπορικούς στην οργάνωση αυτών ότι η Εκκλησία έχει ειδική ευχή για τους καρπούς της γης. Όρισε μάλιστα κατά την 6η Αυγούστου, ημέρα της Μεταμορφώσεως να ευλογεί τα γεννήματα της αμπέλου. Ο κόσμος όμως θέλει να πορεύεται ερήμην της Εκκλησίας. Και οι την Εκκλησία διοικούντες παρασύρονται από το πνεύμα του κόσμου και τη γλώσσα του. Έτσι αντί του προσκυνήματος χρησιμοποιείται ολοένα και ευρύτερα κατά τα τελευταία έτη ο όρος θρησκευτικός τουρισμός.

Στην εποχή μας απαξιούμε την Παναγία. Αδιαφορούμε, λοιδωρούμε ή και βλασφημούμε ακόμη το όνομά της, εμείς οι ανεπτυγμένοι, οι καλλιεργημένοι, οι πολιτισμένοι, που δεν ακουμπούμε πλέον σε μάταιες ελπίδες, για να τακτοποιήσουμε τα του βίου μας. Εμείς έχουμε βεβαιότητες που απορρέουν από την επιστημονική μας γνώση και την οικονομική μας ευμάρεια. Μόνο σαν η επιστήμη, δια των εκπροσώπων της, «σηκώσει ψηλά τα χέρια» και όταν μας ζώσει η οικονομική ανέχεια θυμούμαστε αυτήν που τόσες φορές επικαλούνταν καθημερινά οι πρόγονοί μας και σταυροκοπιούνταν μπροστά στο εικονοστάσι, όπου άσβεστο παρέμεινε το καντηλάκι υπό συνθήκες πολύ ασφυκτικότερης ανέχειας. Τότε στερούσαν το λαδάκι από το οικογενειακό φαγητό, όχι όμως και από το καντήλι! Ο «ορθολογισμός» υπαγορεύει ειρωνικά μειδιάματα για τις «φαιδρές» αυτές καταστάσεις του παρελθόντος. ΚΙ όμως στο βάθος έχουμε την αίσθηση ότι κάτι δεν πάει καλά. Ότι έχουμε αποκλίνει από της σωστή πορεία και γευόμαστε τους πικρούς καρπούς της αποστασίας.

Ο «ορθολογισμός», της αλαζονείας γέννημα, υποτάσσεται μόνο στην ανάγκη. Ο Βίκτωρ Ουγκώ στην εισαγωγή του σπουδαίου έργου του «Η Παναγία των Παρισίων» (στο οποίο όμως δυστυχώς η ίδια η Παναγία είναι απούσα από τον ναό της) γράφει: Ο άνθρωπος προσεύχεται από ανάγκη. Είναι στατιστικά αληθές αυτό, αφού η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων καταφεύγει στην προσευχή μόνο εξ ανάγκης. Αγνοείται όμως κατά τρόπο θλιβερό η μειοψηφία εκείνη που καθημερινά και ευχαριστεί, μη ούσα αγνώμων, αλλά και δοξολογεί τον Θεό και την Παναγία μητέρα του. Εκεί στο αγιώνυμο όρος, το «Περιβόλι της Παναγιάς» ακατάπαυστα προσεύχονται υπέρ του κόσμου (όλου του κόσμου) ταπεινοί μοναχοί, που δέχονται πλούσια τη χάρη της, όπως έχουμε την ευκαιρία να το διαπιστώσουμε, όσοι καταφεύγουμε εκεί για προσκύνημα και όχι για θρησκευτικό τουρισμό!

Θα κλείσω με
απόσπασμα από το έργο του αγράμματου Μακρυγιάννη «Οράματα και θάματα: *«Τι τζιβαϊρικόν πολυτίμητον έχομεν οι*
ορθόδοξοι χριστιανοί και δεν το γνωρίζομεν, οι ταλαίπωροι, και μας τυφλώνει η κακία μας και η παραλυσία μας και η διοτέλειά μας, και χανόμαστε αδίκως εδώ και εις την άλλη ζωή, και φεύγομεν από την δικαιοσύνη του θεού και της βασιλείας
του και εργαζόμαστε έργα του διαβόλου. Μη στοχάζεστε, αδελφοί αναγνώστες, ότι θέλω να σας απατήσω και να σας παρακινήσω στανικώς. Εκείνο οπού θέλει ο καθένας, είναι νοικοκύρης να το κάμει ό, τι αγαπάγει, και ο ίδιος ο πλάστης τον έχει ευταξούσιον τον άνθρωπον κάμει και ανεξάρτητον και τόδειξε και ποιος είναι ο ίσιος δρόμος και ποιος ο στραβός».

Ως πότε θα
φερόμαστε από τον «ορθολογισμό»μας στον δρόμο τον στραβό; Ως πότε θα παραμένουμε αμετανόητοι για τις αμαρτίες μας; Ως πότε θα στηρίζουμε τις ελπίδες στους δημαγωγούς και λαοπλάνους, που δεν διστάζουν να ξεπουλήσουν ακόμη και την
πατρίδα τους, καθώς έπαψαν να πιστεύουν σ’ αυτήν, αφού προηγουμένως αρνήθηκαν τον Θεό; Ας καταφύγουμε και πάλι ταπεινά στην αγκαλιά της Εκκλησίας και άς συμψάλλουμε: «Την πάσαν ελπίδα μου εις σε ανατίθημι, Μήτερ του Θεού, φύλαξόν με υπό την σκέπην σου».

«ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»